

Rodna Gruda

Muzej krasa – svetovni fenomen je končno dobil tudi stalni naslov

Museum of Karst – The World Phenomenon Finally Gets a Permanent Address

Objavljeno dne/Published on: 02.04.2015

Avtor članka/Article Author: Besedilo in foto: Blanka Markovič Kocen

Notranjski muzej Postojna je v zadnjem februarjem odprl vrata edinstvene stalne razstave Muzej krasa. Gre je osrednjo slovensko razstavo, ki je popolnoma posvečena predstavitvi zgodovine in sedanosti tega svetovnega fenomena. Sodobno organizirana zbirka informacij, podob, predmetov in neposrednih izkustev je prava poslastica za obiskovalce vseh starosti.

At the end of February, the Inner Carniola Museum Postojna opened a one-of-a-kind exhibition called Muzej krasa (the Museum of karst). It is a central Slovenian exhibition entirely dedicated to the presentation of the history and present of this world phenomenon. The contemporarily organized collection of information, images, objects and direct experience is a real treat for visitors of all ages.

Poglobljena predstavitev krasa je zasnovana zelo dinamično, saj se v njej prepletajo tako dokumentarna gradiva, redki in dragoceni predmeti, multimedijske in interaktivne vsebine kot tudi številne praktične delavnice.

Razstavni prostori se raztezajo na 700 kvadratnih metrih v dveh nadstropjih stavbe Notranjskega muzeja, na Kolodvorski cesti 3 v Postojni.

Prvo nadstropje razstave je namenjeno multimedijski predstavitvi krasa; od potovanja v preteklost in razkrivanja ključnih dejavnikov, ki so omogočili nastanek krasa, do kronološkega pregleda njegovega tisočletnega razvoja ter predstavitve ključnih kraških območij v Sloveniji in z njim povezanih pojavov. Celotno drugo nadstropje razstave je namenjeno najbolj zanimivemu kraškemu pojavu – kraški jami. Skrivnostna podzemna prostranstva so predstavljena kot pribežališče ledenodobnih živali, kot bivališča naših prednikov, skrivališča zakladov, pa tudi kot velik navdih sodobnega človeka na področju športnega in raziskovalnega jamarstva.

Predjamski zaklad, ki velja za eno največjih dragocenosti, ki jih hrani Notranjski muzej, ima na razstavi, razumljivo, posebno mesto. Gre za najdbo pozlačenega posodja, ki ga je več stoletij do odkritja med obnovo v devetdesetih letih skrival Predjamski grad in pripoveduje zgodbo o družabnem življenju, ki se je odvijalo ob svečah ter s hrano in pijačo obloženo mizo.

Avtorji razstave so muzejski kustosi biolog mag. Slavko Polak, arheologinja Alma Bavdek, etnologinja Magda Peršič, zgodovinarica Alenka Čuk ter krasoslovec dr. Andrej Mihevc z Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU. *»Po dveh letih intenzivnega dela smo v Notranjskem muzeju končno dobili priložnost, da to, kar že vsa leta hranimo, zbiramo, preučujemo in ohranjamo, tudi celovito in s ponosom predstavimo javnosti,«* je pred odprtjem razstave povedal strokovni vodja muzeja dr. Anton Velušček. *»Gre za izpolnitev stoletnih želja v Postojni in izjemno razstavo, ki muzeju nalaga nove naloge, obenem pa ponuja številne priložnosti.«*

Od začetkov projekta do odprtja razstave

Dr. Velušček je pojasnil, da se je snovanje projekta začelo leta 2011, ko se je Notranjski muzej v okviru skupnega projekta objadranskih držav prijavil na mednarodni razpis, bil uspešen in septembra 2012 so začeli projekt

izvajati. »Takrat je bilo že jasno, da bomo v muzeju postavili razstavo o krasu in krasoslovju. Kustosi so začeli pripravljati vsebine, na številnih sestankih in usklajevanjih smo ugotavljali, kaj je tisto, kar prikazuje kras, kaj je zanj pri nas značilno, kako široko v svet naj posežemo ... Ko smo to uskladili in na javnem razpisu pridobili oblikovalca, se je začelo delo, ki se je nadaljevalo vse v leto 2014,« pojasnjuje sogovornik.

Zapostavljeno predstavljanje krasa

Na vprašanje, kaj muzej krasa pomeni za slovensko preučevanje le-tega, pa strokovni vodja Notranjskega muzeja odgovarja: »To je izjemna promocija vsega tega, kar stroka ve o krasu in krasoslovju. Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU, imenitna institucija, ki je prav tako v Postojni, se ukvarja z raziskovanjem, poslanstvo muzeja pa je poleg slednjega tudi predstavljanje. Ta vidik pa je bil v Sloveniji vedno podcenjen. Imamo kraljico jam, Postojnsko jamo, Škocjanske in številne druge jame, med njimi veliko turističnih, a same muzejske predstavitve ni bilo. Zdaj bomo to pomanjkljivost vsaj delno nadoknadili.«

Razstava Muzej krasa je nastala v okviru evropskega projekta Muzeji Jadrana bogatijo kulturni turizem – MUSEUMCULTOUR. Projekt se izvaja s finančno pomočjo Jadranskega čezmejnega programa IPA, iz katerega je Zavod Znanje Postojna kot partner v projektu pridobil dobrih 700.000 evrov nepovratnih sredstev.

Izobraževalna, svetovalna in izkustvena razstava

Po zgledu svetovnih muzejev, ki se z novimi pristopi prilagajajo zahtevnim ciljnim skupinam, so tudi v Notranjskem muzeju Postojna poskrbeli, da razstava nikogar ne bo pustila ravnodušnega. Najmlajši obiskovalci se s pomočjo igre med drugim lahko preizkusijo v vlogi jamarjev, sestavijo medveda, pogledajo replike ledenodobnih orodij ali v laboratoriju opazujejo prave jamske živalice. Različne delavnice so namenjene tako osnovnošolcem kot tudi drugi zainteresirani javnosti.

S postavitvijo razstave Muzej krasa je Notranjski muzej postal prvi muzej te vrste v Sloveniji in Evropi. Vizija muzeja je postati osrednja točka muzejskega, kulturnega in izobraževalnega dogajanja, ki ga bo prepoznala in upoštevala muzejska in krasoslovna stroka, obenem pa bo privlačna tudi za laično javnost.

